ACTUALITATE | RECOMANDĂRI | ȘTIRI

Istoricul Constantin Corneanu: Mareșalul Antonescu obținuse condiții mai bune pentru armistițiu. Decizia luată la 23 August 1944 reprezintă cea mai mare EROARE politico-militară, din istoria României

Teodor Stan 23/08/2025

Reputatul istoric Constantin Corneanu susține că Mareșalul Ion Antonescu obținuse condiții mai bune pentru armistițiu din partea sovieticilor, înainte de a fi deposedat de putere printr-o „lovitură de stat” pe 23 august 1944.

Mai exact, istoricul argumentează că în noaptea de 22 spre 23 august 1944, de la Stockholm a venit o telegramă din partea URSS, care conținea acceptul sovietic pentru condițiile puse de Mareșal.

Față de condițiile acceptate de Iuliu Maniu și Regele Mihai, mareșalul Antonescu obținuse și o zonă „neutră”, în care să nu intre niciun picior de soldat străin, care să asigure independența decizională a statului român. Mai mult, susține Corneanu, sovieticii

acceptaseră ca România să nu întoarcă armele împotriva Germaniei, ca o condiție formală pentru armistițiu.

Din păcate, omul de încredere al lui Iuliu Maniu (foto) din Ministerul de Externe, Grigore Niculescu – Buzești, a sustras telegrama și nu a mai ajuns la Mareșal.

„În opinia mea, telegrama de la Moscova (via Stockholm) care conţinea acceptul sovietic privind modificarea articolului unu din clauzele de armistiţiu, respectiv neîntoarcerea armelor contra germanilor ca fiind o condiţiune formală, şi nu numai, a sosit, după părerea mea, în noaptea de 22 spre 23 august 1944 şi a fost sustrasă de către Grigore Niculescu-Buzeşti, directorul Cabinetului Ministrului şi Cifrului din Ministerul Afacerilor Externe, membru al Partidului Naţional Ţărănesc şi omul de încredere al lui Iuliu Maniu.

O dovadă a faptului că telegrama a sosit ne este oferită de conţinutul stenogramei şedinţei Consiliului de Miniştri, din 15-16 septembrie 1944, în care se inserează poziţia lui Iuliu Maniu privitoare la armistiţiul românesc: „(...) **În ce ne priveşte, avem distinse mărturii şi documente din care reiese felul cum am pregătit noi armistiţiul. Acest lucru este important, alături de discuţiunile pe care le duceam noi pe sub mână, în mod foarte timid. A avut nişte tentacule şi dl. Mihai Antonescu, răspândite în mai multe părţi ale Europei.**

Prin aceste tentacule, dânsul a prins câte ceva şi a avut unele sugestii. Între altele a avut sugestia şi i s-a pus în vedere că dacă se va face armistiţiu se va asigura o zonă neutră, liberă, în care să nu poată intra aliaţii. Am văzut eu, dl. Buzeşti are textul, şi vă puteţi închipui în ce situaţie ajungem noi, guvernul acesta, regimul acesta şi, în special, noi care am lucrat efectiv la pregătirea acestui armistiţiu, când ni se va pune în faţă mâine-poimâine, faptul că lui Antonescu i s-a promis de către dl. Molotov o zonă neutră pe care noi nu o avem. Pentru care motiv nu interesează, vă puteţi închipui în ce situaţie rămânem noi. Deci, trebuie să constatăm, numaidecât, că noi între condiţiile pe care le avem prin armistiţiu era şi punctul precis stabilit, că tot ce s-a discutat va fi respectat în armistiţiul pe care noi îl vom încheia (Domnul ministru Buzeşti citeşte textul telegramei conţinând acest punct de vedere, privitor la recunoaşterea zonei libere)”. ”, scrie Corneanu.

O dovadă suplimentară privind existența telegramei este și următoarea, afirmă istoricul:

„Putem adăuga la acest fragment de stenogramă şi dialogul desfăşurat la procesul din mai 1946, dintre Iuliu Maniu şi Mihai Antonescu, consemnat în depoziţia lui Iuliu Maniu, din ziua de 11 mai 1946, sâmbătă, ora 08.20:

„D-le Preşedinte, dacă d-l Maniu îşi aminteşte că a comunicat vreodată d-lui Mareşal Antonescu, mie sau oricărui membru al Guvernului despre ceea ce domnia sa afirmă azi, anume că Uniunea Sovietică ar fi consimţit modificarea articolului unu din clauzele de armistiţiu, şi anume neîntoarcerea armelor, drept condiţiune formală, în propriii termeni, a clauzelor de armistiţiu?”, întreba cu durere şi profundă indignare, la proces, Mihai Antonescu. „Nu, nu mai puteam să fac lucrul acesta, fiindcă modificarea s-a întâmplat în ultima fază a tratativelor”, mărturisea Iuliu Maniu”.

„Opoziţia a manifestat o grabă suspectă în a-l determina pe Regele Mihai I la actul demiterii şi arestării Mareşalului Ion Antonescu, iar acţiunea lor din ziua de 23 august 1944 a fost o lovitură de stat, care a căpătat aspectul unui act legal datorită prevederilor Decretului-lege nr. 3.072 din 6 septembrie 1940 privind numirea președintelui Consiliului de Miniștri al României și prerogativele regale. Conjuraţia politicienilor de la Bucureşti, defetismul unor înalţi comandanţi militari de pe front, trădarea, incapacitatea de comandă şi iniţiativă în luptă a unor conducători militari, frica de răspundere, erorile de ordin strategic ale aliatului german şi nu în ultimul rând inamicul aveau să contribuie la pierderea Bătăliei Moldovei (19-23 august 1944) şi, implicit, a „Bătăliei pentru Armistiţiu”. În urma actului de la 23 August 1944, România a oferit un avantaj inimaginabil, în marele joc al geopoliticii mondiale, pentru liderii de la Moscova, şi va deveni ţara care a favorizat, în mod substanţial, înaintarea Armatei Roşii spre Sud-Estul şi Centrul Europei, creându-se, astfel, condiţiile pentru instaurarea „regimurilor de democraţie populară”. Decizia luată la 23 August 1944 reprezintă cea mai mare eroare politico-militară, din istoria României, cu consecinţele de-acum binecunoscute”, a concluzionat Corneanu, într-un articol publicat în Evenimentul Istoric, citat de aesgs.ro.